

Resumé av sammankomst i SIS den 15 december 2025 med föredrag av Per Ahldén

Sammankomsten inleddes med viss förvirring. Kommunikationsmissar hindrade dock inte glöggservering från att ske, men det stod så småningom klart att jullunchen kunde intas först kl 13. Restaurangen serverade därför ett glas bubbel för att förkorta väntan.

Ordförande Karin hälsade församlingen välkommen och riktade sig särskilt till föredragshållaren Per Ahldén och närvarande fem medföljande gäster. Det första smakprovet av snapsen togs till melodin Staffan var en stalledräng redan innan tåget till bordets håvor inleddes, i syfte att åstadkomma likartad start mat/dryck för samtliga. När alla hade fått något på tallrikarna togs så en andra sång riktad till föredragshållaren och till samma melodi. När ätformåga hade uttjänats och kaffe och sötsaker hade konsumerats, beordrades kort paus och förflyttning till den stora föreläsningssalen en trappa ner.

Här övertog Per Ahldén ord och mikrofon och beskrev hur ett tänkt tillfälligt inbrott på Svenskt Tenn ledde till ett 25-årigt arbete i företaget, där han nu är ansvarig för arkivet med uppgift att bevara företagshistorien för framtiden. I uppgiften ingår att hålla föredrag och ge utbildning i modern design.

Per övergick så till det direkta ämnet **”Svenskt Tenn 1924-2024”**. Företaget grundades av Estrid Eriksson som levde åren 1894-1981. Hon genomgick Tekniska Skolan, nuvarande Konstfack 1913-1918 och blev teckningslärare. Hon var född i Hjo med nuvarande Stadshotellet som barndomshem. Redan året efter grundandet deltog hon i en utställning i Paris och fick en guldmedalj. Företaget höll till en början till på Smålandsgatan men flyttade snart till Strandvägen 5, där det blivit kvar.

Företaget utvidgades och interiören moderniserades och fick epitetet ”Mondän inredning” i pressen.

Redan 1928 blev man hovleverantör och Per visade ett dokument undertecknat av den blivande Gustaf VI Adolf. Varumärket var redan från början viktigt. Ordern var: ”Inget ärmlöst! Fungerande skor. Herrar må ha strumpor”.

Estrid ville gynna det svenska hantverket. Ett tillfälle att göra detta var på Stockholmsutställningen 1930 där man visade funkismöbler och Le Corbusierinspirerade sådana, skapade av Uno Åhman. Även hennes egen lägenhet blev funkisinspirerad.

Josef Frank kom år 1933 till Sverige från Wien. Han hade judisk bakgrund och kom till det neutrala Stockholm. Han var född 1885 och var arkitekt och representerade Österrike internationellt. Året därpå hade man utställning på Liljevalchs med honom som formgivare och Estrid som regissör. Exotiska mattor i olika form och stil producerades. Josef och Estrid träffades varje dag i 20 år och niade varandra, men övergick sedan till duande. Josef Frank skapade 160 mönster under sin tid på Sv Tenn. Inspirationen fick han ofta från England. Ett exempel är ett berömt skepp från 1938 och från samma år en Vänskapskrater för att symbolisera ”Europas stater i Vänskapsförbund”.

En betydelsefull utställning var i New York på Swedish Modern.

Estrid Eriksson hade sitt viloställe på Tyresö och ekarna där. Josef och Anna Frank bodde åren 1941-1946 i New York, men sände 1944 en indiskinspirerad 50-årspresent till Estrid, som samma år gifte sig med Sigfrid Ericson och hon bytte så k:et i sitt namn mot ett c.

År 1951 kom ”Annes hus på Millesgården till. Nyttänkande där: Inga soffbord men däremot ett annat tvåfärgat bord.

På 40-talet var det svårt att få material till de större produktområdena och man gav sig in i smyckesbranschen. Man använde t ex en kopia från 500-talet f Kr och gjorde en katt med Elvis Presleymotiv. Den kände fotografen Lennart Nilsson var vän till Estrid och stod för fotografering av produkter.

Josef Frank avled 1967 och Estrid Ericsson 1981. Ann Wall var VD 1979 till 1998. Hennes uppgift blev att bevara Estrid Ericsson och Josef Frank i modern form. Generalkonsultatet i New York fick Svenskt Tenninredning 2001.

Ägare till företaget är sedan 1975 Kjell och Märta Beijers stiftelse, dit vinster går. Anders Wall har länge stått för kostnader för vetenskaplig forskning och stipendier och har lovat att så göra i 300 år!! Svenskt Tenn kan definieras som en kommersiell kulturinstitution. Dess Arkiv och Samlingar ledda av Per Ahldén driver forskning och utveckling och följer upp historisk och samtida produktutveckling.

Per visade en typisk Svenskt Tennprodukt – en burk samt en bubblande rund vas formgivna av Ann Wählström och Carina Seth-Andersson. Glasbruken i Reijmyre och Skruf är aktiva samarbetspartners.

Generationer av svenskt hantverk finns i arkiven.

År 2014 hade man en utställning på Sven-Harrys konstmuseum och året därpå på MAK i Wien.

Jubileet 2024 firades med en utställning på Liljevalchs med 800 föremål och blev mycket välbesökt.

Ett par välkända produkter från senare tid är Fenix i mässing av Maja Sten och Triton i Luke Edwards Hall 2022.

Böcker som tryckts är ”Svenskt Tenn Interiors” och ”Against design” : 3 skönheter till vardags.

Per fortsatte med att nämna att man har en belysningsavdelning och Café Svenskt Tenn.

Han nämnde så det berömda Josef Frankskåpet som värderades till 3,7 miljoner och kommer från ett kopparstick från 1140.

Avslutningsvis fick vi se ett foto på Estrid Ericsson vid 90 års ålder taget av Lennart Nilsson.

Vid frågestunden fick vi några företagsfakta. Man har 130 anställda och en omsättning på 460 mkr. Tillverkning sker i Tranås, Karlskrona, Skövde och i Östergötland. Möbler går på auktion. Tyger görs inte längre i Sverige utan kommer från Frankrike och England. De trycks för hand. Tapeter tillverkades förr i Borås men nu i egen regi i Ulricehamn. På en fråga om hur stor del av företagets värde som ligger i varumärket svarade Per enkelt: Det mesta!!

Så avslutades eftermiddagen med att Karin som tack för en intressant framställning överlämnade en flaska Pol Roger till föredragshållaren och önskade alla en God Jul och ett Gott Nytt År

Vid penna

Lennart Hammarberg

Vid kamera

Jan Marcusson